

БЪЛГАРИЯ В КУЛТУРНОТО МНОГООБРАЗИЕ НА ЕВРОПА

Стела Асенова

Под това мото на 1 ноември 2008 г. се проведе Шестата национална научна конференция с международно участие в Националния дворец на културата в столицата. Тя бе организирана от Специализирано висше училище по библиотекознание и информационни технологии, със съдействието на НДК и Дирекция „Книга и библиотечно дело“ при министерството на културата. Сред високопоставените гости бяха Симеон Сакскобургготски, проф. д.ф.н Румяна Златанова от Славистичния институт на университета в Хайделберг, Германия, а сред участниците бяха докладчици от Русия, Австрия, Германия, от университети и културни институции у нас.

Гостите и участниците бяха приветствани от ректора на СВУБИТ проф. д.ик.н. Стоян Денчев, който им пожела ползотворна и успешна работа, като не пропусна и тази година да раздаде награди на студентите, преподавателите и служителите, включили се дейно в организацията на големия научен форум. Специални поздравления получи доц. д-р Кристина Върбанова Денчева – ръководител на катедра „Книга и общество“ при СВУБИТ, която заедно с колегите си от катедрата е в основата на организацията на конференцията.

Заседанията бяха разпределени в три основни секции: „Българският език и межкултурният диалог“, „Технологиите в диалектиката на компетентността и знанията“ и „Културно-историческото наследство на България в европейски контекст“. Прочетоха се интересни и приноси доклади, коментираха се важни проблеми за мястото на България в културното многообразие на Европа, а почивките бяха място за нови запознанства и творчески контакти.

Представен бе и солидният сборник от 832 страници с докладите от Петата национална научна конференция – 1 ноември 2007 г., съставители на който са доц. д-р Кристина Върбанова, гл. ас. д-р Люба Цветкова и гл. ас. Светла Девкова. Сборникът е дело на СВУБИТ и неговото издателство „За буквите – О писменехъ“.

ТЪРЖЕСТВЕНА ЦЕРЕМОНИЯ, ПОСВЕТЕНА НА ШЕСТАТА НАЦИОНАЛНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ НА СВУБИТ С МЕЖДУНАРОДНО УЧАСТИЕ „КИРИЛИЦАТА И ЕВРОПЕЙСКАТА ЦИВИЛИЗАЦИЯ“

*„За да пиеш вода от извора,
трябва да коленичиш“*

(Реплика от Тържествената церемония на 1.11.2008 г.)

Тервел Стилиянов

На 1 ноември 2008 г. в представителната зала 10 на Националния дворец на културата се състоя пресъздадената от Студентското научно общество на СВУБИТ Академична интертекстуална епифания в два фрагмента и една сцена по случай Деня на Народните будители „Да се наречеш българин“.

Сърцевина на тържествената церемония беше възкресената историческата сцена на създаването от отец Паисий Хилендарски – йеромонаха на „История славяноболгарская“.

Екстернализацията на Академичната сцена позволи на събралия се в залата цвят на научната и педагогическата мисъл в областта на информатизацията и от България, и от чужбина в присъствието на държавници, представители на клира, журналисти да се докоснат до заветите – послания за формирането на националната ни духовност като част от универсалния културно-исторически код на човечеството.

В особена тържественост в залата прозвучаха заветите на Хан Аспарух – създателя на българската държава, Хан Крум – създателя и внедрителя на първите писани закони, св. Константин-Кирил Философ – създателя на славянската азбуката, св. архиепископ Методий – продължителя на делото на брат си, св. Княз Борис I – Покръстителя, приел християнството в България, Цар Симеон Велики – победителя, архитекта на Златния век на българската култура, св. Патриарх Евтимий Търновски – Учителя, последният бранител на българската независимост против османските нашественици, Георги Стойков Раковски – родоначалника на идеята за революция, организатора на националноосвободителното движение, Васил Левски – Апостола („навсякъде гонен, навсякъде приет“ – Ив. Вазов), Христо Ботев – гения, Райна Княгиня – ръката, ушила знамето на българската национална революция (чийто проект е на самия Апостол, виждащ в него и лъв, и кръст), Екзарх Йосиф I – обединителя, дипломата в расо, съумял да намери линията между реалността на Високата порта, българското правителство и великите сили.

Репликите – чрез метода на цитирането – бяха подбрани, освен от „История славяноболгарская“ на отец Паисий Хилендарски (прев. на съвр. ез. от акад. Петър Динеков), реч на Христо Ботев, произнесена от него в качеството му на учител през 1867 г. в родния му град Калофер по случай 11 май – деня на Равноапостолите св. св. Кирил и Методий, тезата на проф. Беньо Цонев, застъпена в труда му „Новобългарска писменост преди Паисия“ (Бълг. преглед, I, 1894, N 8, с. 80–94. – Вж: Шишманов, Ив. Д. Избрани съч. Т. 1–2. С., 1965–1966.; Т. 2., 1966, с. 315.), и от „Панонски легенди“ на св. Климент Охридски, поемата „Горски пътник“ на Георги Стойков Раковски, Джобното тефтерче на Васил Левски, стихотворението на Христо Ботев „Моята молитва“, текста на българската народна песен „За Райна Попгергьова“, поемата на Иван Вазов „Левски“, Дневника на Екзарх Йосиф I, историческия роман на проф. Вера Мутафчиева „Предречено от Пагане“,

поемата на Станка Пенчева „Княгиня“, ръкописа на „ЗЛАТНАТА ХРИСТОМАТИЯ НА БЪЛГАРИЯ“ на Николай Василев.

Говорещият хор на студентите – Личностите на България, обозначаващи славния кораб на българския дух, поддържаше високата атмосфера в залата, оповестявайки специално подбрани стихове от Псалтира.

За основа на диалозите е взета историографската традиция на смисъла на делото на видните личности, въздигнали кораба на духа на България.

В съпровод от показване образите на представяните от студентите исторически персонажи на родната ни история – върху огромния екран на залата паралелно се експонираха фрагменти от скулптури и фрески с непреходна стойност от българската изобразителна култура традиция.

Подходящата музика – откъси от литургични творби на Йоан Кукузел, акад. Добри Христов, любимата песен на Васил Левски („Откога си, моме, калугерица“) и други (записи от фонотеката на Българското национално радио), специално подбраните фанфарни рефрени от „Италианското капричио“ на Пьотър Илич Чайковски и Концерт № 5 във фа-мажор на Лудвиг ван Бетховен, камбанен звън от патриаршеската катедрала храм-паметник „Св. Александър Невски“ – озвучиха сцените.

В композицията взе участие на живо и Петко Янгъзов – първата гайда на Странджа – герой на научно-документалния филм на СВУБИТ „Ритъмът на времето (Нестинарство: Информационна карта)“.

Държавници, учени, специалисти от всички области на науката станаха съпричастни на Деня на народните будители.

Фолклорна красота изпълни празника. Студенти, облечени в български национални носии, представени специално за Академичното представление от Министерството на културата и читалище „Витоша“ символно обозначаха България и нейния народ – нейното историческо и съвременно Възраждане.

